

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

4. Effectus fidejussionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

obligationem principalem præcedit; nam mandator dicitur, qui mandat alicui credi, vel cum aliquo contrahi, & id sua fide esse iubet, id est promittit se soluturum, si is, pro quo mandat, non solvat, l. 12. §. si post creditam D. Mandati, Fideiussor autem solum alio nomine obligatur, & plerumque sequitur obligationem principalem, quam tamen etiam præcedere potest, §. Fideiussor Instit. h. s.

4. Ab Expromissore verò differt, quod expromissor, etiam si pro alio obligetur per stipulationem, ita tamen obligatus sit, ut rem principalem liberet. Unde per expromissionem fit novatio, non etiam per fideiussionem, cum principalis maneat obligatus.

5. Denique à correis debendi differt quod correi suo nomine, & quidem principaliter, promittant, fideiussor pro alio tantum; & quidem accessorie; unde & adpromissor vocatur.

§. II.

In quibus obligationibus adhiberi possit Fideiussor.

1. *Omni generi obligationum accedere fideiussor potest.*
2. *Etiā ex delicto descendentiū, si ad pœnam agatur pecuniariam.*
3. *Fideiussor dotis quando datur.*

Adhiberi fideiussor potest in omni genere obligationum, quomodocumque contractæ fuerint, §. 1. Instit. hoc tit. l. 1. 2. §. 1. l. 26. D. eod. Nec refert, an obligatio, cui accedit, sit civilis tantum, an naturalis tantum; an civilis & naturalis simul; an Prætoria, an principalis vel accessoria, cum & fideiussor fideiussoris dari possit: an item sit contracta, an contrahenda, l. Stipulatus 6. §. adhiberi D. eod. Num licet fideiussio hæc de facto præcedat obligationem principalem, tamen quoad vim suspenditur, donec principalis obligetur.

2. Non refert quoque, an ex contractu, vel quasi, ex delicto vel quasi, oriatur. Salvo, quod in criminalibus non aliter adhiberi possit, quam si agatur ad pœnam pecuniariam, quia pro criminis pœna corporali exsolvenda (cum nemo sit membrorum suorum dominus, l. Liber homo D. Ad L. Aquiliam) dari fideiussor non potest.
3. Similiter fideiussor dotis, vel pro consecra-

vatione dotis, aliter dari nequit, quam si maritus ad inopiam notorie vergat, c. Per vestra inf. De donat. inter virum & uxorem. vel, ut aliqui volunt nisi ultro à marito offeratur. Et ideo dicitur fideiussorem recte adhiberi in omni genere obligationum, quia non in singulis obligationibus adhiberi potest. Quando autem dicitur, posse adhiberi in omni obligatione, hoc ita intelligendum est, ut sit distributio pro generibus singulorum, non autem pro singulis generum, ut loquuntur Dialectici.

§. III.

Quinam fideiubere possint.

1. *Fideiubere omnes possunt, qui obligari.*
2. *Etiā Clericus pro laico.*
3. *Non tamen Religiosus.*

Fideiubere possunt omnes, qui obligari nisi specialiter prohibeantur, ut feminæ, milites, servi, & similes. Ut autem laicus pro laico vel Clerico fideiubere potest, c. Constitutus h. s. ita vicissim Clericus pro Clerico vel laico, si videat illum de fideiussore elaborare, c. 1. eod. quia mutua benevolentia est Clericos & laicos mutuas tradere operas.

2. Nec obstat cap. 1. h. s. ubi dicitur Clericus ab Ecclesia abijciendus, qui fideiussionibus inservit: quia id accipiendum est de Clerico, qui frequentibus fideiussionibus se immiscet, & consequenter se nimium involvit secularibus negotiis, can. Te quidem x. q. 1. c. Tu. Decretal. No Clerici vel Monachi sacul. neg. se immiscant.

3. Religiosus tamen fideiubere nequit; nisi impetratâ facultate à suo Prælato, c. peccati. h. s. quia velle aut nolle non habet, nisi auctoritate Superioris, cui voluntatem suam subiecit. Aded ut ne quidem sibi donatum aliquid accipere valeat, nisi Prælati annuat, can. Non dicitur xii. q. 1.

§. IV.

Effectus Fideiussionis.

1. *In plus obligari nō potest, quàm principalis debet.*
2. *In majorem summam ad sumptum teneri pro concurrente.*
3. *Etiā in partem debiti directè adsumitur.*
4. *Accepti simpliciter, si plures sint, singuli in solidum tenentur.*

5. *Hæc tamen eis competit beneficium divisionis.*
 6. *Vi & beneficium ordinis, ne ante principalem conveniantur.*
 7. *Fidejussor solvens habet regressum adversus principalem.*
 8. *Etiã adversus Clericum.*

Debet verò fidejussor esse par, aut saltem non deterioris conditionis, cum principali. Et ideo licet in æqualem quantitatem vel minorem, atque etiam efficacius se obligare possit, quam principalis obligetur: veluti cum intervenit pro naturaliter tantum obligato quo casu non modo naturaliter, sed etiam civiliter & proinde arctius obligatur: non tamen in majorem quantitatem seu duriorum causam, vel in plus, quam debeat principalis, se obligare potest.

2. Quod si tamen ita fidejusserit aliquis, sicut, qui velint, fidejussionem in totum contrahere, arg. l. *Gracè* §. *illud*. D. *hoc tit.* ubi dicitur fidejussores in duriorum causam adhibitos omnino non obligari: nam *omnino non idem est ac nullo modo*. Sed verius est obligari, saltem ad concurrentem quantitatem: ut, si pro obligato in quinque fidejusserit pro decem, obligetur in quinque; quia minor quantitas inest majori, & qui interrogat decem, interrogat quinque, l. 1. §. *si stipulanti* D. *De verb. obligat.* l. *Regatus* 33. D. *Mandati*, & l. *Si a reo* 70. in *prin.* D. *h. t.*

Non obstat d. l. *Gracè*: quia verba citata ita sunt convertenda, & legenda, *non omnino obligari*: vel si retineatur vulgata lectio, ea intelligenda erit conformiter ad alias leges; ut dicitur, omnino non obligari, id est, nullo modo, in plus scilicet, quam debeat reus principalis.

Non obstat quoque, quod fidejubens pure, pro eo, quod principalis debet in diem vel sub conditione, nullo modo obligetur; quia non est par ratio. Neque enim in est dies aut conditio in obligatione pura, sicut minor quantitas inest majori.

3. In partem debiti rectè quoque fidejussor assumitur, si hoc ipsum exprimat, l. *Fidejussor* 2. D. *h. t.* sicut & in id, quod minus creditor à suo debitore consequitur: quo casu fide-

jussor, nisi excusso principali, conveniri non potest l. *fin* & *sibi* DD. *De Si certum peratur.*

4. Alioqui simpliciter acceptus, ad eum in solidum obligatur, ut licet plures pro eodem debitore accepti sint, singuli ipso jure in solidum teneantur, §. *Si plures insti.* h. t. l. *Reos* Cod. *ead.* Et ideo jure Pandect & Cod liberum erat creditori petere debitum à quo vellet.

5. Verum hodie ex epistola D. Hadriani habent beneficium, ut vocant, divisionis, quo cogitur creditor dividere actionem, & accipere à singulis viriles partes, dummodò litis contestata tempore solvendo sint, idque ope exceptionis. Nec enim ipso jure creditoris dividitur actio, l. *inter fidejussores* 26. D. *h. t.* Ideoque si omiſsa hac exceptione, unus solidum solverit, non repetet, l. *Si estamento* 49 §. 1. D. *ead.* neque à creditore, quia solvit ei, quod debebat; neque à confidejussoribus, quia sibi imputet necesse est, quod solverit solidum, nec exceptionem D. Hadriani objecerit.

Neque actione negotiorum gestorum repetere partem poterit, quia solvendo non tam gessit negotium confidejussorum, quam suum: solidum enim solvit, ut se liberaret ab obligatione.

Quod si tamen, priusquam solvat, petierit à creditore cedi sibi actionem, quam habet adversus confidejussores, poterit postea actione sibi cessã à confidejussoribus repetere partes, l. *Vi fidejussor* 39. D. *ead.* Sin autem creditor cedere actionem nolit, non nisi ad partem solvendam compelli potest, doli exceptione creditori agenti opposita, l. 2. Cod. *ead.*

6. Est & aliud beneficium, fidejussoribus competentis, quod vocant beneficium ordinis. Quia enim fidejussor æquè ac principalis obligatur, ad id scilicet, quod tempore fidejussionis erat in obligatione, l. 4. §. 10. C. *ead.* (quod addo, quia ne usurarum quidem nomine, vel ex culpa morave debitoris regulariter tenetur, nisi in omnem causam se obligant, l. *Qua* 54. D. *locati*) ideo jure veteri etiam ante principalem conveniri poterat l. 2. 35. Cod. *h. t.* Hodie vero ex novella Constitutione Justin. 4. cap. 1. & *Auth. Præsentis* Cod. *ead.* non nisi excusso principali, nisi is sit absens à provincia, ut conveniri non possit d. *Novel* 4. aut notoriè non sit solvendo: aut ordinis be-

neficio renuntiaverit fidejussor; & potissimum, si juratò, Gaill. 2. *Obs.* 17. *Mynf. Cent.* 2. *Obs.* 15.

Juratur autem fidejussor hoc beneficio tantum ope exceptionis, hoc modo, Fidejussi quidem, sed non teneor solvere, quia non excusasti principalem debitorem. Eaque non opposita, valebit judicium, Gaill. *d. loco.*

7. Quòd si verò debitor principalis vel absit, aut sit excussus; vel aliàs constet eum non esse solvendo, cogitur fidejussor solvere: qui tamen solutione factâ habet regressum adversus debitorem, ut repetat, quod solvit, & præterea omne damnum, expensas atque interesse consequatur, Bald. *in l. Sipro ea C. Mandati.* Adque vel actione mandati, si solverit pro principali, eo vel expressè vel tacitè mandante, ut puta præsentè & patiente, *l. Inter causas 26. §. Si quis qui D. Mandati;* vel negotiorum gestorum, si pro absente fidejussorit, *l. Ex mandato 20, §. 1. D. eod. tit.*

8. Et hæc etiam locum habent, si quis pro Clerico fidejussorit, qui fidejussorem suum tenetur facere indemnem, & refundere, quod fidejussorio nomine solverit: adeò ut, si nihil aliud habeat, quàm fructus sui beneficii, illi per judicem assignari possint fidejussori, donec ipsi satis fiat, *c. 7. h. t.*

Mec obstat, quòd jure civili non liceat pignori obligari spem præmiorum eorum, quæ Athletis pro coronis præstitanda sunt. *l. Spem eorum 5. C. Quæ res pignori oblig. poss.* quibus non absimiles videntur fructus beneficiorum: quia licet dicta præmia obligari non possint, tamen capi ex judicato possunt, *l. Suspendia 4. Cod. De execut. rei judicata.* Adeoque & fructus beneficiorum ex causa judicati, id est, jam judicato & condemnato Clerico, ut fidejussori solvat, rectè addicuntur fidejussori, *d. c. 2. in fine.*

§. V.

Quibus modis extinguatur fidejussio.

1. Extinguitur variis modis, sicut obligatio principalis.
2. Fidejussor priusquam solutum sit, quando liberetur à fidejussione.

EXtinguitur porro iis modis fidejussio, quibus stipulatio vel contractus principalis

quod multifariam fieri potest, de quibus Tit. 18. *Quibus modis tollit oblig.* veluti integra solutione principalis debiti, novatione, actionis confusione, nempe si creditor succedat principali debitori; si etiam fidejussor succedat debitori, quia extincta accessoria obligatione sit ipse debitor principalis, vel contra, si debitor succedat fidejussori; & similibus alijs, de quibus videatur Treutler. *Select. Disp.* vol. 2. *Disp.* 28. *lib. 7. Per Greg. Tholosan. Paratit. jur. Can. lib. 3. tit. 11. c. 7.*

2. Sed quaeritur hic, an fidejussor, priusquam solverit, possit convenire debitorem, ut se à fidejussione liberet, vel solvendo creditori, vel aliter ei satisfaciendo? Et dicendum, regulariter non posse, *l. Sipro ea 10. vers. nulla juris ratione Cod. Mandati:* tum quia aliàs fidejussio beneficium esset debitori inutile, si statim post fidejussorem possit agere ad liberationem: tum quia qui fidejuber pro alio, non tantum se pro eo obligat, sed etiam promittit se pro eodem soluturum, ac proinde quamdiu non solvit, nondum perfecit, quod promittit. Atamen quatuor modis, quos enumerat Pont. *in c. Constitutos Gre. ult. hoc ut* compellitur debitor absolvere à fidejussione suam fidejussorem. Primus est, si debitor solutionem nimis diu protrahat, *l. Luc. Titius 38. vers. si an D. Mandati,* quod arbitrio Judicis relinquatur. Secundus, si debitor principalis bona sua dissipare incipiat, *d. l. Luc. Titius.* Tertius, si fidejussor sit condemnatus solvere, *d. l. Sipro ea C. Mandati:* quia tunc perinde habetur, ac si solvisset, cum sententia pararam habeat executionem, possitque fidejussor quolibet tempore absque alio judicio cogi ad solvendum id, in quod solmel fuit condemnatus. Quartus, si ita convenierit ab initio,

TITULUS. XXIII.

De Solutionibus.

1. Nomen Solutionis generaliter & specialiter sumitur.
2. Debitor etiam est hæres debitoris principalis.

3. 4. Quæ.